

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI

Katowice
Business
University

Sveučilište u
Zagrebu
University of Zagreb

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

**JĘZYK I KULTURA UKRAIŃSKA
WE WSPÓŁCZESNEJ HUMANITARNEJ PRZESTRZENI CZASOWEJ:
ASPEKTY KOMUNIKACJI MIĘDZYJĘZYKOWEJ I KSZTAŁTOWANIE
KOMPETENCJI KOMUNIKACYJNYCH WSPÓŁCZESNEGO SPECJALISTY**

*Zbiór materiałów z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej online
(21 lutego 2025 roku)*

**УКРАЇНСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА
В СУЧАСНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ЧАСОПРОСТОРИ:
АСПЕКТИ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ**

*Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(21 лютого 2025 року)*

Redakcja naukowa:
Tetiana Hyrina
Nataliia Moshenets

Łomża-Irpiń, 2025
Wydawnictwo: MANS w Łomży

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Rozpatrzone i zatwierdzone na posiedzeniu Rady Naukowej Uniwersytetu Podatkowego
(protokół nr 10 z dnia 13 marca 2025 r.)*

Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets

Язык и культура украинська we współczesnej humanitarnej przestrzeni czasowej: aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty [wydanie elektroniczne] : zbiór materiałów IV Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji online, Irpiń – Łomża, 21 lutego 2025 r. / Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets. Irpiń: Państwowy Uniwersytet Podatkowy; Łomża: Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży. Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2025. 280 s. Format PDF ; wydanie online ; repozytorium instytucjonalne.

Recenzenci:

Anastasiia Bessarab, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, profesor, profesor Zakładu Psychologii i Pracy Socjalnej, Khortytska Narodowa Academia Edukacyjno-Rehabilitacyjna, Ukraina;
Anzhelika Dosenko, doktor nauk społecznych, profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Dziennikarstwa Narodowego Uniwersytetu Tavri im. VI.I. Wernadskiego, Ukraina

Rada Redakcyjna:

Tetiana Hyrina, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, docent, kierownik Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Zykun, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, prof., dziekan Kierunku Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Olena Kalyta, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, docent, docent Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Moshenets, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;

Zoia Sharlovych, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

W zbiorze znajdują się materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Internetowej, która odbyła się 21 lutego 2025 r. na podstawie Katedry Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury Wydziału Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji Państwowej Wyższej Szkoły Podatkowej. Publikacje odzwierciedlają kierunki i wyniki badań naukowych poświęconych takim aktualnym zagadnieniom: funkcjonalność języka ukraińskiego w komunikacji międzykulturowej i zawodowej, dyplomacja kulturalna Ukrainy: formy, środki i kierunki rozwoju, wykorzystanie technologii cyfrowych dla rozwoju kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty, innowacje komunikacyjne projektowania mediów: estetyka, technologie, interaktywność, przestrzeń informacyjna jako czynnik kulturowego rozwoju jednostki, komunikacja biznesowa i tłumaczoznawstwo: wyzwania współczesności. Publikacja przeznaczona jest dla szerokiego grona czytelników zainteresowanych omawianymi zagadnieniami.

Zbiór został opracowany na podstawie gotowych materiałów dostarczonych przez autorów. Za kompletność i rzetelność przedstawionych faktów i przepisów odpowiadają autorzy publikacji. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Źródło grafiki zamieszczonej na okładce: URL: <https://um.kpmu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyiak-n-b/>

Wydawnictwo: MANS w Łomży

© Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina, 2025
© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради Державного податкового університету
(протокол №10 від 13 березня 2025 року)*

Наукова редакція: Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець

Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця [Електронне видання] : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Ірпінь – Ломжа, 21 лютого 2025 р. / Наукова редакція : Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець. Ірпінь : Державний податковий університет ; Ломжа : Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі. Видавництво : MANS w Łomży, 2025. 280 с. PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.

Рецензенти:

Бессараб Анастасія, д-р наук із соц. ком., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії, Україна;

Досенко Анжеліка, к.соц.ком., доц., завідувачка кафедри журналістики Таврійського Національного університету ім. В.І. Вернадського, Україна

Редакційна колегія:

Тетяна Гиріна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Зикун, декан факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, Державний податковий університет, Україна;

Олена Калита, к. п. н., доцент, доцент кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Мошенець, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;

Зоя Шарлович, к. п. н, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, що відбулася 21 лютого 2025 р. на базі кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації Державного податкового університету. Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням: функціональність української мови в міжкультурних і професійних комунікаціях, культурна дипломатія України: форми, засоби та напрями розвитку, використання цифрових технологій для розвитку комунікативних компетентностей сучасного фахівця, комунікаційні інновації медіадизайну: естетика, технології, інтерактивність, інформаційний простір як чинник культурного розвитку особистості, бізнес-комунікації та перекладознавство: виклики сьогодення.

Видання розраховане на широке коло читачів, які цікавляться окресленою проблематикою.

Збірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами. За повноту та достовірність викладених фактів і положень відповідальність несуть автори публікацій. Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Джерело графіки на обкладинці: URL: <https://um.kpnu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyniak-n-b/>

Видавництво: MANS w Łomży

©Державний податковий університет, Україна 2025

©Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

ЗАГАЛЕВИЧ ВАЛЕНТИНА, МАРЧАК ТЕТЯНА ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ	112
КРУГЛЯК ОЛЕСЯ УКРАЇНСЬКА КІНЕМАТОГРАФІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ	116
ПАШИНСЬКА АГНЕСА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ У ЧАСИ ВІЙНИ: СПІВПРАЦЯ ІРПЕНЯ ТА ЛАЧИНА ЯК МОДЕЛЬ МІЖНАРОДНОЇ СОЛІДАРНОСТІ	119
ПЕТРОВА ЄЛИЗАВЕТА РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ КРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ	123
Проневич Олексій ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ: ДОКТРИНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР	125
Семашко Тетяна СВІТОГЛЯДНІ ІМПЕРАТИВИ СОЦІАЛЬНИХ СТЕРЕОТИПІВ	130
СЕРГІЄНКО ТЕТЯНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ	134
ФЕСЕНКО Галина МУЗЕЙНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ (2022–2023 рр.)	141
Панель 3. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ	
ABATUROV OLEKSANDR, NIKULINA ANNA COMMUNICATIVE COMPETENCE AS AN INTEGRAL PERSONAL FORMATION	148
БАРАНЕНКОВА Дар'я КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНЕ ОСОБИСТІСНЕ УТВОРЕННЯ ДЛЯ ДЕФЕКТОЛОГА	156
БОНДАРЧУК АНЖЕЛІКА, СИНОРУБ Галина ОСВІТНЯ ТЕМАТИКА НА СТОРІНКАХ ОНЛАЙН-ВИДАННЯ “ІНФОРМАТОР”	160

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

Анжеліка Бондарчук

*аспірантка кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка,*

Галина Синоруб

*кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка,*

ОСВІТНЯ ТЕМАТИКА НА СТОРІНКАХ ОНЛАЙН-ВИДАННЯ “ІНФОРМАТОР”

В умовах війни освітня тематика в українському медіапросторі залишається недостатньо висвітленою, оскільки редакції переважно зосереджують увагу на військових, політичних подіях, які відбуваються в країні. Спостерігається деяке обмеження новинами з цієї проблеми в загальному блоці новин чи випуску новин, відсутні окремі новинні чи аналітичні рубрики, програми, подкасти, що спеціалізуються на освітньому контенті та зачіпають актуальну тематику у сфері освіти [2, с.151].

Для вивчення й аналізу освітньої тематики в онлайн-виданнях нами обрано незалежний портал новин “Інформатор” – всеукраїнський проєкт, який бере свій початок в Дніпрі. Зараз ресурс висвітлює події, що відбуваються в Івано-Франківську, Коломиї, Калуші, Переяславі, Києві, Кривому Розі, Нікополі та має всеукраїнську редакцію й радіохвилі у Дніпропетровській області [1]. Для дослідження специфіки висвітлення освітньої проблематики у громадах Івано-Франківщини у 2024-початку 2025 рр., нами обрано платформи “Інформатор Калуш”, “Інформатор Івано-Франківськ” та “Інформатор Коломия”.

На сторінках видання “Інформатор Калуш” регулярно висвітлюються питання забезпечення доступу до якісної освіти в області. Повідомляється про оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів громади. Зокрема, “У січні 2025 року школи отримали інтерактивні панелі, цифрові лабораторії та навчальні комплекси для природничих дисциплін. Це обладнання, придбане за кошти державного та місцевого бюджетів, сприятиме глибшому опануванню учнями природничих наук та підвищенню якості освіти” [5]. Ресурс “Інформатор Калуш” висвітлює освітні ініціативи та зміни в навчальному процесі. У виданні зазначається, що з 2027 року в Україні планується реформа старшої школи, яка дозволить учням обирати предмети та курси за власними інтересами [6].

Імплементация інклюзивного навчання в освітній простір є важливим показником забезпечення рівних можливостей для всіх здобувачів освіти та сприяє їхній соціалізації й розвитку. В Івано-Франківській області цей процес активно розвивається завдяки діяльності місцевих освітніх закладів та інклюзивно-ресурсних центрів. На платформі “Інформатор Калуш” знаходимо інформацію про те, що в місті зростає кількість інклюзивних класів у закладах загальної середньої

освіти. На поточний навчальний рік їх збільшилося на 19, досягнувши числа 107. Такі новини свідчать про посилення уваги до дітей з різними можливостями та прагнення забезпечити їм належні умови для навчання [9].

“Інформатор Івано-Франківськ” висвітлює події, пов’язані з освітніми закладами міста. Надаються інструкції щодо реєстрації першокласників до шкіл Івано-Франківська. Повідомляється про педагогічну діяльність вчителів міста – участь у навчальних заходах для впровадження інноваційних освітніх проєктів [3]. На сторінках онлайн-видання регулярно висвітлюються питання впровадження інклюзивного навчання в освітній простір регіону: В Городенківській громаді відкрили інклюзивно-ресурсний центр, метою якого є забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх дітей громади, незалежно від їхніх можливостей. Під час відкриття мати дев’ятикласника з особливими освітніми потребами поділилася своїм досвідом та подякувала працівникам центру за підтримку» [8].

На платформі “Інформатор Коломия” знаходимо інформацію про події в освітніх закладах громади. Зокрема, про покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів (“Нещодавно школи Коломийської громади отримали нове навчальне обладнання на суму майже 3 млн грн, що дозволить проводити більш інтерактивні заняття для дітей”) [7], а також повідомляється про запровадження карантину в школах Коломії та сіл громади через підвищену захворюваність [10]. Гостро піднімається проблема інклюзивного навчання – створення комфортного середовища, де кожен учень може розвиватися відповідно до своїх можливостей. Так, “у вересні 2024 року в Коломії батьки та вихователі виступили проти скорочення кількості груп у дитячих садках, зокрема інклюзивних. Під час засідання виконавчого комітету міської ради обговорювалися проблеми об’єднання дітей різного віку в одні групи та відсутність помічників вихователів для дітей з особливими потребами. Активісти наголошували на важливості збереження якісної інклюзивної освіти та належних умов для розвитку дітей”, – зазначається у виданні “Інформатор Коломия” [4].

Проаналізувавши освітню тематику в онлайн-виданнях “Інформатор Калуш”, “Інформатор Івано-Франківськ” та “Інформатор Коломия” можна констатувати, що найчастіше висвітлюються проблеми матеріально-технічного обладнання та фінансових можливостей, інклюзивного навчання та адаптаційних методик, педагогічної діяльності (методів викладання та освітніх технологій). Хоча в аналізованих медіа інколи обговорюються питання освітніх реформ, війни та цифровізації навчального процесу, однак деякі важливі теми залишаються поза увагою або висвітлюються поверхнево: проблеми психічного здоров’я учасників освітнього процесу (перевантаження, професійне вигорання, психологічної підтримка в навчальних закладах), організація навчання в умовах війни (адаптація дітей із зон бойових дій, дистанційна освіта та її реальні виклики, інтеграція в освітнє середовище дітей-переселенців), освіта дорослих, перспективи педагогічної професії тощо.

Список використаних джерел:

1. Інформатор. URL: <https://if.informator.ua/pro-proyekt/>.
2. Катеринич П. Освітня журналістика в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. Синопис: текст, контекст, медіа №26(4). С. 151–158. <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2020.4.6>.
3. Коли і де можна зареєструвати дитину до першого класу в Івано-Франківську? URL.: surl.li/ddetbj.
4. Крики “Ганьба” і завалене питання мережі закладів освіти: що відбувалось в ратуші 17 вересня. URL.: surl.li/utnsdg.
5. Навчальні заклади Калуської громади отримали інтерактивні панелі та лабораторії. URL.: surl.li/manfzu.
6. Обов’язкові предмети в українських школах скоротять з 2027 року. URL.: surl.li/itvltz.
7. Освітнім закладам Коломийської громади передали нове навчальне обладнання. URL.: surl.li/uobhkh.
8. У Городенці пройшло відкриття “Інклюзивно-ресурсного центру”. URL.: surl.li/mqnzgr.
9. У Калуші перерахували дітей: класів сформували менше, гуртки трохи скорочують. URL.: surl.li/rmxcmn.
10. Школи Коломиї та сіл громади йдуть на карантин. URL.: surl.li/vwigpe.

Анотація

У матеріалі проаналізовано освітню тематику в онлайн-виданні “Інформатор”, зокрема на платформах – “Інформатор Калуш”, “Інформатор Івано-Франківськ” та “Інформатор Коломия”. Виявлено публікації, що висвітлюють матеріально-технічне забезпечення навчальних закладів, імплементацію інклюзивного навчання, педагогічну діяльність та інновації в освітньому процесі. Зосереджено увагу на необхідності розширення спектра освітньої тематики в медіапросторі для більш комплексного аналізу освітніх викликів і можливостей.

Ключові слова: медіа, онлайн-видання, освітня тематика, інклюзивна освіта

Abstract

The article analyses educational topics in the online publication ‘Informator’, in particular on the platforms ‘Informator Kalush’, ‘Informator Ivano-Frankivsk’ and ‘Informator Kolomyia’. Publications covering the material and technical support of educational institutions, the implementation of inclusive education, pedagogical activities and innovations in the educational process were identified. A number of important topics that remain insufficiently covered are emphasised. Attention is focused on the need to expand the range of educational topics in the media space for a more comprehensive analysis of educational challenges and opportunities.

Keywords: media, online media, educational topics, inclusive education.